A Szent IstvÃ¡n csatahajÃ³

HozzÃ¡adta: lakosm
2004. oktÃ³ber 20. Szerda 19:36
UtolsÃ³ frissitÃ©s 2007. augusztus 31. PÃ©ntek 19:04

1918. jÃºnius 10-Ã©n hat Ã³ra tizenkÃ©t perckor, a Premuda-sziget elÅ‘tt elsÃ¼llyedt MagyarorszÃ¡g egyetlen csatahajÃ³ja. A csatahajÃ³ neve Szent IstvÃ¡n volt.

Az osztrÃ¡k-magyar hadiflottaÂ minden hÃ-resztelÃ©ssel ellentÃ©tbenÂ nemcsak nevÃ©ben volt fÃ©lig magyar, hiszen a tulajdonhÃ¡nyad mellett voltak mÃ¡s magyar vonatkozÃ¡sai is. A flotta szemÃ©lyi Ã¡llomÃ¡nyÃ¡nak adataibÃ³l az derÃ¼l ki, hogy 30 szÃ¡zalÃ©ka volt magyar nemzetisÃ©gÅ±. A haditengerÃ©szet 1911-ben bÃ-zta meg a nÃ©hÃ¡ny Ã©ve alakult Ganz Ã Tsa. Danubius GÃ©p- Vagon Ã©s HajÃ³gyÃ¡r Rt.-t egy 20 ezer tonnÃ¡s csatahajÃ³ Ã©pÃ-tÃ©sÃ©vel. A hajÃ³t 1914-ben, mÃ©g hÃ¡borÃº kitÃ¶rÃ©se elÅ‘tt Szent IstvÃ¡n nÃ©vre kereszteltÃ©k, Ã©s ez a vÃ-zi jÃ¡rmÅ± volt az eddigi magyar hadihajÃ³-Ã©pÃ- legnagyobb alkotÃ¡sa. A Skoda MÅ±vek kÃ©szÃ-tette a 30,5 centimÃ©teres lÃ¶vegeit, tornyait, amelyek egy sortÅ±zben egyszerre 5400 kg grÃ¡nÃ¡t kilÃ¶vÃ©sÃ©re voltak alkalmasak. A hajÃ³ 151 mÃ©ter hosszÃº, 27,3 mÃ©ter szÃ©les, Ã©s 8,2 mÃ merÃ¼lÃ©sÅ±, modern technikÃ¡val felszerelt igazi csatahajÃ³ volt. TizenkÃ©t szÃ©ntÃ¼zelÃ©sÅ± kazÃ¡n lÃ¡tta el a hajtÃ³mÅ- amely 26 500 lÃ³erÅ‘s volt. A hajÃ³ maximÃ¡lis sebessÃ©ge elÃ©rte a 21 csomÃ³t (kÃ¶rÃ¼lbelÃ¼l 40 km/Ã³). LegÃ©nysÃ©ge 1 fÅ‘bÅ‘l Ã¡llt. A Szent IstvÃ¡n 1918. jÃºnius 9-Ã©n este indult PolÃ¡bÃ³l elsÅ‘ bevetÃ©sÃ©re. A szigorÃºan titkos haditerv szerint a Ãºgynevezett Korfu hadmÅ±velet sorÃ¡n, amelyet az Ãºjonnan kinevezett ellentengernagy flottaparancsnok Horthy MiklÃ³s dolgozott ki, az otrantÃ³i tengeri blokÃ¡dot akartÃ¡k szÃ©tzÃºzni. Az akciÃ³ nemcsak egy Ãºj gyÅ‘zelmet Ã-gÃ©rt, hanem az antantblokÃ¡d miatt tÃ©tlensÃ©gre Ã-tÃ©lt osztrÃ¡kâ€“magyar hadiflotta legÃ©nysÃ©gÃ©nek harci morÃ¡ljÃ¡t is helyre akarta Ã Ugyanekkor az olaszorszÃ¡gi AnkonÃ¡bÃ³l kÃ©t olasz torpedÃ³rombolÃ³ Luigi Rizzo korvettkapitÃ¡ny vezetÃ©sÃ©vel aknÃ¡k utÁ kutattott a Monarchia kikÃ¶tÅ‘i elÅ‘tt, majd lesÃ¡llÃ¡sba helyezkedtek, hogy kifÃ¼rkÃ©sszÃ©k a hajÃ³forgalmat. Semmi kÃ¼lÃ¶nÃ¶set nem Ã©szleltek, ezÃ©rt hajnali kÃ©t Ã³rakor hazaindultak. A kÃ¶dben vÃ©letlenÃ¼l vettÃ©k Ã©szre a kÃ¶zeled hadihajÃ³kat, Ã©s Ã©szrevÃ©tlenÃ¼l kÃ¶zelÃ-tettÃ©k meg az Ã©len haladÃ³ Szent IstvÃ¡nt, amelyre kÃ©t torpedÃ³t lÅ‘ttek ki. vÃ¡ratlan tÃ¡madÃ¡s 3 Ã³ra 37 perckor tÃ¶rtÃ©nt. A Szent IstvÃ¡n megmentÃ©sÃ©Ã©rt legÃ©nysÃ©ge Ã©s a hajÃ³raj tÃ¶bbi eg mÃ©g hÃ¡rom Ã³rÃ¡n Ã¡t kÃ¼zdÃ¶tt, de minden erÅ‘feszÃ-tÃ©s ellenÃ©re a csatahajÃ³ hat Ã³rÃ¡ra felfordult, majd Ã¶t perc alat Ã¶rÃ¶kre elsÃ¼llyedt. A katasztrÃ³fÃ¡ban 85 matrÃ³zÂ kÃ¶ztÃ¼k 38 magyarÂ Ã©s nÃ©gy tiszt vesztette Ã©letÃ©t. A Szent Istv elsÃ¼llyesztÃ©sÃ©nek napja, amely a magyarok szÃ¡mÃ¡ra tragÃ©dia volt, Ã¼nnepÃ© vÃ¡lt OlaszorszÃ¡gban, amit a flotta napjakÃ©nt azÃ³ta is megÃ¼nnepelnek. A Szent IstvÃ¡n 70 mÃ©ter mÃ©lysÃ©gben ma is a tengerfenÃ©ken nyugszik. Az elmÁ Ã©vekben magyar kÃ¶nnyÅ±bÃºvÃ¡rok megtalÃ¡ltÃ¡k a hajÃ³roncsot Ã©s egy magyar katonai delegÃ¡ciÃ³ vÃ-zbe dobott koszorÃºval adÃ³zott az Ã©letÃ¼ket vesztett tengerÃ©szek emlÃ©kÃ©nek.Â

Szinte valamennyi tengeri hÃ¡borÃºrÃ³l szÃ³lÃ³ dokumentumfilmben lÃ¡thatÃ³ egy jobb oldalÃ¡ra dÅ‘lÅ‘, majd felborulÃ³ csatahajÃ³. A filmkockÃ¡kon megfigyelhetÅ‘, hogy a kÃ©tsÃ©gbeesett matrÃ³zok kapaszkodnak a csatahajÃ³ oldalÃ¡n, majd egymÃ¡s utÃ¡n vÃ-zbe ugranak. Ã•ltalÃ¡ban nem emlÃ-tik a hajÃ³ nevÃ©t mÃ©g a hadi esemÃ©nyt sem, a kÃ©psorok csupÃ¡n tengeri hadviselÃ©s borzalmait kÃ-vÃ¡njÃ¡k bemutatni. A megdÃ¶bbentÅ‘ filmrÃ©szletetÂ amely a Szent IstvÃ¡n csatahajÃ³ tragÃ©diÃ¡jÃ¡t Ã¶rÃ¶kÃ-tette megÂ a mentÃ©si munkÃ¡latokban rÃ©szt vevÅ‘ Tegetthoff csatahajÃ³rÃ³l kÃ©szÃ-tettÃ©k. Az es flotta haditudÃ³sÃ-tÃ³ja mellett egy Mensburger nevezetÅ± amatÅ‘r filmes sorhajÃ³hadnagy is megÃ¶rÃ¶kÃ-tette. A film sorsa is kalandos: BÃ©csbÅ‘l az 1930-as Ã©vek gazdasÃ¡gi vÃ¡lsÃ¡ga idejÃ©n egy vagon krumpliÃ©rt csempÃ©sztÃ©k ki a katonai archÃ-vumbÃ³l...

ForrÃ¡s: www.armadia.hu